

РАЗВИТИЕ НА ПРИЕМНАТА ГРИЖА В ОБЩИНА СМОЛЯН ГОДИШЕН ПЛАН ЗА 2010 ГОДИНА

1. ОБОСНОВКА.

Планът за развитие на приемната грижа в Община Смолян е разработен за периода януари – декември 2010 година.

Той се основава на основните приоритети, които Община Смолян следва във връзка с развитието и утвърждаването на социални услуги за деца в риск и техните семейства.

- Разширяване обхвата на социалните услуги за деца и семейства в риск;
- Осъществяване на целенасочена информационна политика в Община Смолян във връзка с развитието на приемната грижа;
- Популяризиране, развитие и утвърждаване на алтернативни форми за отглеждане на деца в семейна среда;
- Разработване на институционален план за реформиране и развитие на Дом за деца “Катя Ванчева”, с. Широка лъка;
- Проучване и споделяне на добри практики в развитието на социалните услуги в общността за деца и семейства в риск;
- Повишаване капацитета на работещите специалисти в сферата на социалните услуги.

Планът се осъществява на базата на натрупания опит при реализирането на проект „Децата на Смолян – споделена грижа и отговорност”, изпълняван през 2008 – 2009 година и финансиран по Програма ФАР „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи”, договор BG2006018-343.01.01-1.10, изпълняван от община Смолян в партньорство с Фондация «Международна социална служба – България».

Дейностите, заложи в Годишния план за развитие на приемната грижа в Община Смолян се основават и на продължаващото сътрудничество с Фондация «Международна социална служба – България» и Сдружение «Институт за социални дейности и практики» във връзка с изпълнението на проект „Разширяване на модела на приемната грижа в България”, с финансовата подкрепа на УНИЦЕФ и териториален обхват Област Смолян.

Изпълнението на Годишния план за развитие на приемната грижа в Община Смолян се осъществява в тясно сътрудничество между специалистите от Дирекция „Социално подпомагане” – отдел „Закрила на детето” – Смолян, Центъра за обществена подкрепа – Смолян, Областен център по приемна грижа, Регионална дирекция „Социално подпомагане” и други заинтересовани институции и организации.

1.1. Анализ на ситуацията. Необходимост от развитието на услугата „Приемна грижа”.

Основни данни:

На територията на община Смолян работят две специализирани институции за деца.

- **Дом за медико-социални грижи за деца, с. Широка лъка /ДМСГД/,** на подчинение на Министерство на здравеопазването – с капацитет 36 деца. През 2009 година Дирекция „Социално подпомагане” там са настанени 9 деца, 8 от които на възраст от 0 до 3 години.

Към 31.03.2010 година в ДМСГД, настанените за постоянна грижа деца са 29. От тях 9 деца са от община Смолян, 7 деца от другите общини от областта и 13 деца са от други области от страната. 9 от децата, настанени в ДМСГД, с. Широка лъка, са вписани или подадени за вписване в Регистъра за пълно осиновяване, воден от РДСП – Смолян.

7 деца от ДМСГД на настоящия етап са подходящи за настаняване в приемни семейства. От тях 6 са момчета и 1 момиче; а по възраст разпределението е 2 деца са на възраст от 0 до 1 година, 1 дете е на възраст 1-2 години, 2 деца са на 2-3 години, 2 деца на възраст 3-5 години.

- *Дом за деца лишени от родителска грижа, с. Широка лъка /ДДЛРГ/,* на подчинение на Община Смолян, с *капацитет 60 деца.* През 2009 година са настанени 3 деца на възраст от 7 до 14 години.

9 от настанените деца в ДМСГД и ДДЛРГ са от община Смолян, 2 са от други общини от област Смолян и 1 дете е от друга област на страната.

Към 31.03.2010 г. в Дом за деца лишени от родителска грижа, с. Широка лъка /ДДЛРГ/ са настанени 55 деца, от които 20 деца са на постоянна грижа, 35 ползват услугата “Седмична грижа”, като 1 дете е от община Смолян, а 34 са от община Девин.

Децата, настанени на постоянна грижа в ДДЛРГ с. Широка лъка, са 3 от община Смолян, 1 дете от община Чепеларе, (същата е в териториалния обхват на Д ”СП” – Смолян), 16 деца от други области на страната.

6 деца от Дома за деца лишени от родителски грижи са вписани в Регистъра за осиновяване, воден от Регионална дирекция „Социално подпомагане”.

На този етап 13 деца са подходящи за настаняване в приемни семейства. В тази бройка са включени и деца, вписани в Регистъра на деца, които могат да бъдат осиновени при условията на пълно осиновяване, воден от РДСП – Смолян. Разпределението им по пол е: 11 момчета и 2 момичета, а по възраст: 6-8 години - 7 деца; 9-10 години – 3 деца; 11-13 години – 3 деца, 3-5 години – 2 деца.

В община Смолян продължава да функционира и

- *Социално-педагогически интернат в с. Стойките,* на подчинение на Министерство на образованието, младежта и науката, с *капацитет 53.*

Към настоящия момент в интерната са настанени 41 деца, с наложена възпитателна мярка по ЗБППМН. Същевременно повече от 1/3 от тези деца са били с предприета мярка за закрила по чл.4, т.6 от Закона за закрила на детето – настаняване в специализирана институция. За голяма част децата мярката за закрила е прекратена, поради наложената възпитателна мярка. След изтичане на възпитателната мярка ще бъде предприета мярка за закрила по ЗЗД, като възможностите за настаняване в специализирана институция ще бъдат максимално ограничени във връзка с процеса на деинституционализация - намаляване капацитета на специализираните институции и поэтапното им закриване. При невъзможност тези деца да бъдат реинтегрирани в биологичните им семейства ще се наложи спрямо тях да бъде предприета мярка за закрила, гарантираща най-добрия им интерес и отглеждането им в семейна среда, включително и настаняване в приемни семейства.

1.2. Предпоставки за развитието на услугата „Приемна грижа” в Община Смолян.

През 2007 г. и 2008 г. Дирекция «Социално подпомагане» утвърждава първите професионални приемни семейства в областта, които са от териториалния обхват на Община Смолян.

От м. Декември 2008 г. до края м. Ноември 2009 г. Община Смолян изпълняваше проект: „**Децата на Смолян - споделена грижа и отговорност**”, в партньорство с фондация “МСС - България”. Основните цели на проекта бяха:

1. Продължаване на реформата в системата за институционална грижа за деца в община Смолян чрез развитие на услуги от нов тип - Център за настаняване от семеен тип за младежи от 15 до 18 (19 години) в гр. Смолян.

2. Стимулиране развитието на приемната грижа на територията на община Смолян, като ключова алтернатива за отглеждане на деца, които поради някакъв проблем не могат да останат в биологичното си семейство.

3. Повишаване капацитета на персонала на социалните услуги в общността чрез придобиване на нови знания, умения и опит с оглед висока ефективност в тяхната работа.

В резултат от изпълнението на проектните дейности, екипа по приемна грижа, проведеха 30 информационни срещи с населението на общината, на които присъстваха около 500 човека. Информационните срещи, които имаха за цел да популяризират услугата «Приемна грижа» се проведеха в гр. Смолян и селата Момчиловци, Кутела, Смилян, Могилица, Арда, Широка лъка, Виево, Търън, Славеино. Осъществено бе и анкетно проучване за информираността и нагласите за отглеждане на дете в приемно семейство.

През 2009 година, в резултат от изпълнението на проекта, бяха оценени и обучени 3 кандидати за приемни родители, чиито социални доклади Комисията за детето предложи на Дирекция «Социално подпомагане» за утвърждаване. През последното тримесечие на 2009 г. със Заповед на Директора на Д"СП" – Смолян са утвърдени като професионални приемни семейства.

Към 31.03.2010 г. на територията на община Смолян има общо утвърдени и действащи 5 професионални приемни семейства.

В периода 01.01.2010 г. до 31.03.2010 г. в Дирекция «Социално подпомагане» - Смолян са постъпили 4 нови заявления от кандидати за професионални приемни семейства и в момента са в процес на оценяване. До настоящия момент спрямо 9 деца е предприета мярка за закрила по чл. 4, т.4 от Закона за закрила на детето – настаняване в приемни семейства. Спрямо 4 от тях мярката е прекратена – 3 от децата са осиновени, а едно е реинтегрирано в биологичното семейство.

В рамките на проект „Разширяване на модела на приемната грижа в България” в град Смолян е **изграден Областен център по приемна грижа (ОЦПГ)**, който започна своята работа от началото на м. декември 2009 г. Във връзка с това, Дирекция „Социално подпомагане”, Смолян е издала 7 направления към Областен център по приемна грижа – Смолян. 3 от направленията са за подкрепа и наблюдение на професионални приемни семейства, в които има настанени деца по смисъла на чл.26 от ЗЗД, 2 направления са за провеждане на базисно обучение и обучение за допълнителна квалификация за отглеждане и възпитаване на деца, и 2 направления са за оценяване и обучение на кандидати за професионални приемни семейства.

2. Цели:

2.1. Обща цел:

Да се окаже подкрепа за продължаване процеса на повишаване благосъстоянието на децата в България и на реална деинституционализация, чрез развитие на социалната услуга „приемна грижа”, насочена към предотвратяване на институционализацията на деца в риск и осигуряване на детето на сигурна и безопасна семейна среда.

2.2. Специфични цели:

1. Повишаване информираността на обществеността в Община Смолян и на отделни професионални групи относно приемната грижа.
2. Изграждане и повишаване на капацитета на работещите в сферата на предоставяне на социални услуги за деца в риск за предоставяне на услугата „приемна грижа”.
3. Развитие и предоставяне на услугата „Приемна грижа” в Община Смолян.
4. Изграждане на партньорска мрежа за осъществяване на услугата „Приемна грижа”.

2.2.1. Описание на дейностите за постигане на съответните специфични цели.

Към Специфична цел 1. Повишаване информираността на обществеността в Община Смолян и на отделни професионални групи относно приемната грижа.

1.1. Провеждане на информационна кампания на национално и местно ниво.

На местно ниво се осъществяват следните дейности:

- Съвместно участие на Център за обществена подкрепа и Областен център по приемна грижа при провеждането на информационни срещи в населените места на територията на Община Смолян и на областно ниво с идентифицираните целеви групи за разясняване на приемната грижа.
- Провеждане на изнесени приемни дни.
- Консултиране и подпомагане на хората, заявили интерес към приемната грижа, чрез предоставяне на допълнителна информация, предоставяне на комплект документи, подпомагане при подготовката на документите.
- Поддържане на връзка с медиите и подготовка на материали за публикуване в местния печат, излъчване на филми и клипове за приемната грижа в средствата за масова информация в областта.

Към Специфична цел 2. Изграждане и повишаване на капацитета на работещите и на отговорните институции в сферата на предоставяне на социални услуги за деца в риск за предоставяне на услугата „приемна грижа“.

2.1. Провеждане на обучение на Комисията за детето при Община Смолян по приемна грижа.

2.2. Повишаване на капацитета на местните доставчици – Център за обществена подкрепа – Смолян (ЦОП), чрез включването им в обученията по предоставяне на услугата „приемна грижа“.

Към Специфична цел 3. Развитие и предоставяне на услугата „приемна грижа“ в Община Смолян.

3.1. Провеждане на обучение на кандидатите за приемни родители. Специализирано обучение по програма за обучение на кандидат-приемни семейства, разработена в рамките на проекта, която е съобразена с тази, одобрена от МТСП. Тя се организира и провежда от специалистите от ОЦПГ. В обучението ще бъдат включени и представители и на ЦОП- Смолян.

3.2. Проучване и оценяване на кандидат – приемни родители, съгласно одобрената методология.

3.3. Представяне на социално-оценъчния доклад пред Комисия за детето.

Към Специфична цел 4. Изграждане на партньорска мрежа за осъществяване на услугата „приемна грижа“

1. В рамките на проект „Разширяване на модела на приемна грижа в България“ е изграден Регионален съвет по приемна грижа, включващ представители на РДСП, ДСП, ОЗД, ОЦПГ и общините в Област Смолян. Съветът се планира да провежда срещи веднъж на три месеца.
2. Сключване на Споразумение за сътрудничество с община Смолян, като доставчик на социални услуги за деца и семейства в ЦОП-Смолян за съвместно предоставяне на приемната грижа на кандидати от община Смолян.